

GEINTEGREERD BREED ONTHAAL

TOOLBOX

Vroegtijdige zorgplanning

INTRO

Verduurzamen en implementeren

- Met de samenwerkingsverbanden GBO in Oost-Vlaanderen werkten de voorbije jaren aan een toegankelijke sociale hulp- en dienstverlening.
- We willen alle opgebouwde expertise, methodieken en goede praktijken niet verloren laten gaan.
- Daarom werkten we drie handige instrumenten uit voor de partners en hun medewerkers.

Gemene delers

- Hoewel we als partners en contexten verschillen, delen we ook de doelstellingen, realiteiten, hulpvragen en vooral de ambitie om een geïntegreerd breed onthaal mogelijk te maken! Want mensen tot hun recht laten komen, dat is wat ons verbindt!
- De instrumenten zijn dan ook een vertaling van de gemene delers tussen de partners, gebaseerd op onze ervaring en expertise.

ONDERSTEUNENDE INSTRUMENTEN

Handboek GBO

OOST-VLAANDEREN

Alexia Verstraete en Steffi Beyaert
COORDINATOR GBO | PANACEA EN DENDER-ZUID – VLAAMSE ARDENNEN

Methodieken GBO

OOST-VLAANDEREN

Alexia Verstraete en Steffi Beyaert
COORDINATOR GBO | PANACEA EN DENDER-ZUID – VLAAMSE ARDENNEN

TOOLBOX

Geïntegreerd Breed Onthaal

INLEIDING

In deze toolbox bundelen we praktische tools die jij als (onthaal)hulpverlener kan gebruiken om de opdrachten van het samenwerkingsverband Geïntegreerd Breed Onthaal uit te voeren, met een focus op de brede vraagverheldering en rechtenverkenning.

Je legt de bundel best niet te ver weg: leg hem in jouw ladekast, steek hem tussen jouw notitieboek,...
Deze bundel dient als een inspiratiebron en hulpmiddel tijdens het vraagverhelderend en rechtenverkennend proces. Bekijk hem eens voor of na een gesprek met een cliënt. Misschien zie je een stap of partner waaraan je niet eerder dacht?

INHOUD

ALGEMEEN

Geïntegreerd breed onthaal

Reflectievragen casusoverleg: vragen die je tijdens een casusoverleg of zelfreflectie kan gebruiken om na te denken over het onthaaltraject, om in te schatten of het ‘goed onthaal’ was en of de GBO-principes gehanteerd werden.

Algemene flowchart GBO - vanuit de onthaalopdrachten

Proactief en outreachend werken

- Doorverwijzen op eerste lijn: nuttige informatie voor toeleiders

Beluisteren en verhelderen

- Ondersteunende (schaal)vragen

Rechten verkennen en realiseren

- Aanbod partners per levensdomein
- Rechtenverkenner - korte checklist

Doorverwijzen en opvolgen

- Consultlijnen
- Minimale informatie bij schakelen

THEMATISCH

Kindreflex

- Flowchart
- Hulpbronnen en partners

Vroegtijdige zorgplanning

- Flowchart
- Hulpbronnen en partners

Intrafamiliaal geweld

- Flowchart
- Hulpbronnen en partners

Rouw en Verlies

- Flowchart
- Achtergrondinformatie
- Hulpbronnen en Partners

Specifieke expertise

- Nuttige linken en hulpbronnen

HANDBOEK

Handboek GBO

OOST-VLAANDEREN

Alexia Verstraete en Steffi Beyaert
COORDINATOR GBO | PANACEA EN DENDER-ZUID – VLAAMSE ARDENNEN

Naslagwerk voor (onthaal)hulpverleners

- Alles wat je moet weten over het samenwerkingsverband GBO gebundeld in één document
 - Wat is GBO?
 - Opdrachten van het samenwerkingsverband
 - Uitgangspunten
 - Samenwerken gegevensdeling
- Helpend en richtinggevend
- Naslagwerk met combinatie van theorie, inspiratie en concrete voorbeelden uit de praktijk
- Ideaal voor nieuwe medewerkers, stagiairs,... of om eens op te frissen voor wie al langer meedraait.
- Zoek adhv de inhoudstafel datgene wat je nodig hebt.

METHODIEKENBUNDEL

Methodieken GBO

OOST-VLAANDEREN

Alexia Verstraete en Steffi Beyaert
COORDINATOR GBO | PANACEA EN DENDER-ZUID – VLAAMSE ARDENNEN

Methodieken binnen team

- Ondersteunend binnen dagelijkse werking en gezamenlijke doelstellingen
- Praktisch en toegankelijk hulpmiddel
- Stimuleert reflectie, uitwisseling en gezamenlijke denkkraft.
- Methodieken tijdens overlegmomenten, casusbesprekingen, cliëntgesprekken, brainstormsessies, intervisies,...
- Aanvullend op goede praktijken uit het handboek

TOOLBOX

TOOLBOX

Geïntegreerd Breed Onthaal

INLEIDING

In deze toolbox bundelen we praktische tools die jij als (onthaal)hulpverlener kan gebruiken om de opdrachten van het samenwerkingsverband Geïntegreerd Breed Onthaal uit te voeren, met een focus op de brede vraagverheldering en rechtenverkenning.

Je legt de bundel best niet te ver weg: leg hem in jouw ladekast, steek hem tussen jouw notitieboek,...
Deze bundel dient als een inspiratiebron en hulpmiddel tijdens het vraagverhelderend en rechtenverkennend proces. Bekijk hem eens voor of na een gesprek met een cliënt. Misschien zie je een stap of partner waaraan je niet eerder dacht?

INHOUD

ALGEMEEN

Geïntegreerd breed onthaal

Reflectievragen casusoverleg: vragen die je tijdens een casusoverleg of zelfreflectie kan gebruiken om na te denken over het onthaaltraject, om in te schatten of het 'goed onthaal' was en of de GBO-principes gehanteerd werden.

Algemene flowchart GBO - vanuit de onthaalopdrachten

Proactief en outreachend werken

- Doorverwijzen op eerste lijn: nuttige informatie voor toeleiders

Beluisteren en verhelderen

- Ondersteunende (schaal)vragen

Rechten verkennen en realiseren

- Aanbod partners per levensdomein
- Rechtenverkenner - korte checklist

Doorverwijzen en opvolgen

- Consultlijnen
- Minimale informatie bij schakelen

THEMATISCH

Kindreflex

- Flowchart
- Hulpbronnen en partners

Vroegtijdige zorgplanning

- Flowchart
- Hulpbronnen en partners

Intrafamiliaal geweld

- Flowchart
- Hulpbronnen en partners

Rouw en Verlies

- Flowchart
- Achtergrondinformatie
- Hulpbronnen en Partners

Specifieke expertise

- Nuttige linken en hulpbronnen

© 2025 Alexia Verstraete, Steffi Beyaert

Praktische bundel voor op jouw bureau

- Bundeling van praktische tools zoals stappenplannen en overzicht hulpbronnen
- Opdrachten GBO in de praktijk, focus op brede vraagverheldering en rechtenverkenning
- Handig hulpmiddel voor alle GBO-hulpverleners
- Algemeen
 - Reflectievragen
 - Flowchart vanuit GBO-onthaalopdrachten
- Thematisch
 - Kindreflex
 - Vroegtijdige zorgplanning
 - Intrafamiliaal geweld
 - Rouw en verlies
 - Specifieke expertise

VRAGEN OF EEN FOUT GESPOT?

Merk je een fout in één van de instrumenten? Een link werkt niet meer? Contactgegevens zijn niet meer correct? Je hebt een vraag over de tools?

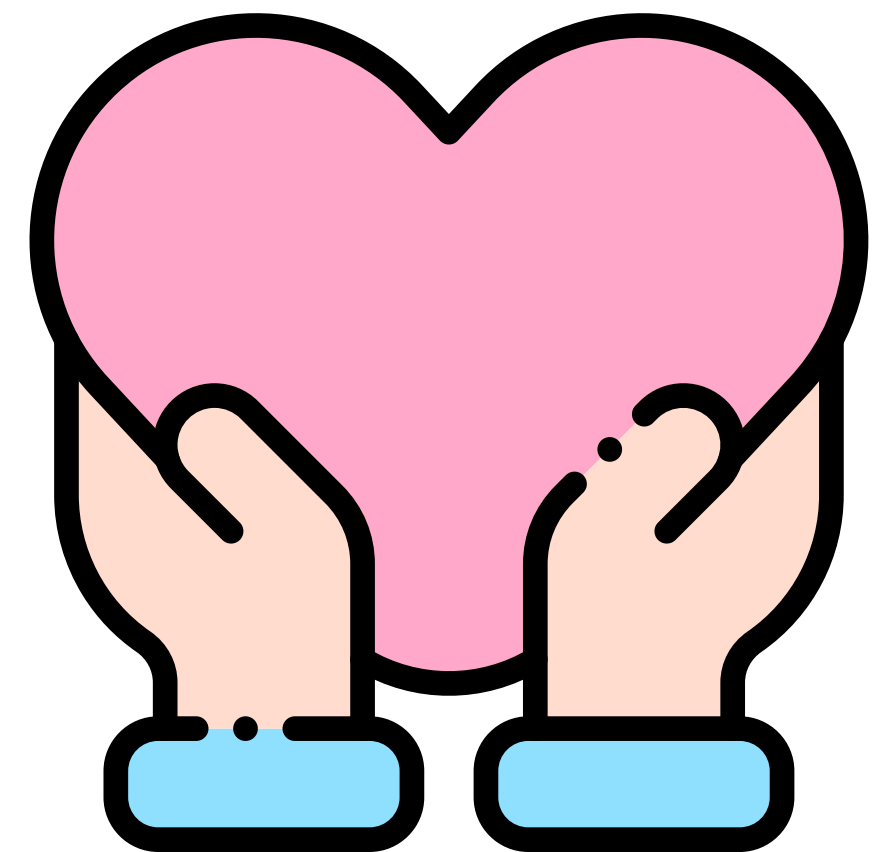
Laat het weten aan de collega's van de eerstelijnszone Vlaamse Ardennen via info@elz-vlar.be.

Zij passen het aan en verspreiden de juiste versie.

GBO & VROEGTIJDIGE ZORGPLANNING

- Gezondheid is een belangrijk levensdomein om te verkennen.
- Oppikken van knipperlichten/signalen als hulpverlener
- Preventie:
 - zorgplanning in orde maken voor het nodig is
- Ontlasten van de mantelzorger/nabestaanden

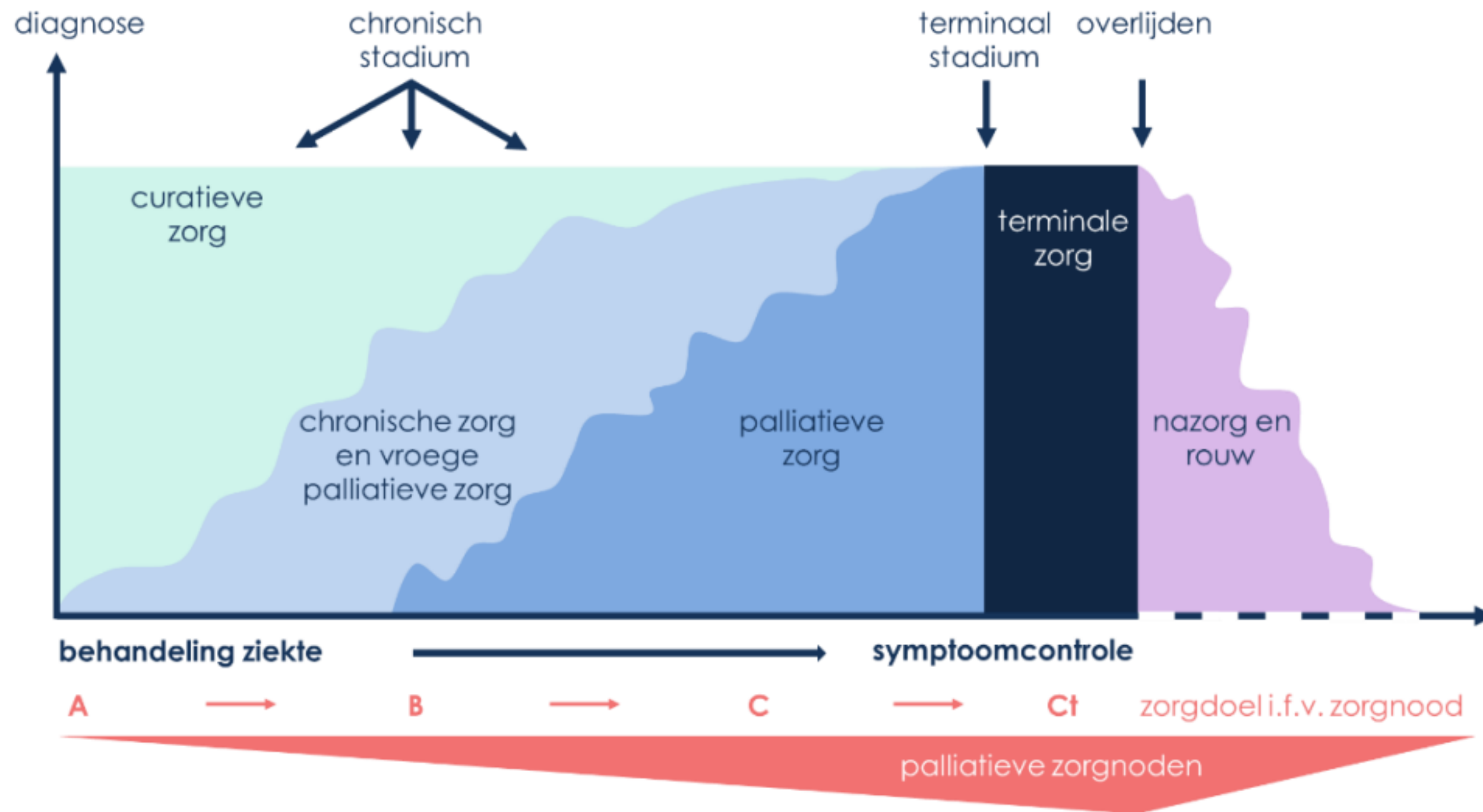
VROEGTIJDIGE ZORGPLANNING

Is het **CONTINU PROCES** waarbij de patiënt samen met zijn naasten en zijn arts of andere hulpverleners de belangrijkste doelen en wensen vastlegt voor actuele en toekomstige zorg.

Alle maatregelen die men kan nemen om de zorg in het algemeen en in het bijzonder de zorg rond het levenseinde zo nauw mogelijk te laten aansluiten bij de wensen en voorkeuren van de patiënt.

Is dus veel meer dan het invullen van wilsverklaringen!

Figuur 2: Schema van het palliatief zorgmodel van cure naar care (gebaseerd op het model van UZ Leuven en het FLIECE-model)

KNIPPERLICHTEN VOOR PALLIATIEVE ZORG EN VROEGTIJDIGE ZORGPLANNING

Bespreek de zorgdoelen
en zorgplanning met
zorgvrager en/of naasten

WILSVERKLARINGEN

Negatieve wilsverklaring

Niet willen.
Geldigheid.
Afdwingbaar.

Bijv. geen reanimatie/ beademing meer
willen

Positieve wilsverklaring

Wel willen.
Niet afdwingbaar!

Bekendste voorbeeld = wilsverklaring inzake
euthanasie.

ZORGDOELEN A-B-C

Zorgdoel **A**: Alles doen

Zorgdoel **B**: Behoud van functies

Zorgdoel **C**: Comfortzorg

WILS(ON)BEKWAAMHEID

Criteria die vaak terugkomen:

- Begripsvermogen
- Redeneervermogen
- Vrijheid van wil
- Maken en uitdrukken van keuze

Vermoeden van wilsonbekwaamheid:

- Enkel twijfelen indien aanwijzingen van tegendeel
- Vaak twijfel bij weigering van voorgestelde behandeling

Iemand is wilsbekwaam tot het tegendeel wordt bewezen!

- Duidelijke reden
- Arts beslist (in MDO)
- (her)beoordeling bij iedere beslissing
- Diagnose dementie of psychiatrische aandoening is niet per se gelijk aan wilsonbekwaam
- Hoe groter impact van de beslissing, hoe belangrijker de wilsbekwaamheid

WAAROM WILS(ON)BEKWAAMHEID INSCHATTEN?

Patiënt is
wilsbekwaam

Patiënt oefent zelf diens rechten uit

Patiënt is
wilsonbekwaam

Vertegenwoordiger van de patiënt
oefent diens rechten uit

VOLGORDE VERTEGENWOORDIGING

De door de patiënt aangewezen vertegenwoordiger(s)

De door de vrederechter benoemde bewindvoerder Persoon, waarbij 'patiëntenrechten' werden aangevinkt

De wettelijke cascade:

1) Partner - 2) Kind - 3) Ouder - 4) Volwassen broer of zus

De beroepsoefenaar/zorgverlener in MDO

De patiënt moet zoveel mogelijk en in verhouding tot zijn begripsvermogen betrokken worden!

BEHANDELINGSBESLISSING NODIG? STOPPEN OF NIET STARTEN VAN BEHANDELING?

Vroegtijdige zorgplanning

Wat is zinloos voor de patiënt?

- Patiënt weigert bepaalde behandeling
- Besproken wens van patiënt obv autonomie - eigen voorkeur
- Vastleggen vertegenwoordiger
- Kan vastgelegd worden in negatieve wilsverklaring
- Juridisch bindend en afdwingbaar
- Bepalen zorgdoel (A-B-C)
- Volgt de patiënt doorheen de zorgsetting (niet gebonden aan setting)

NTR - DNR - CBT

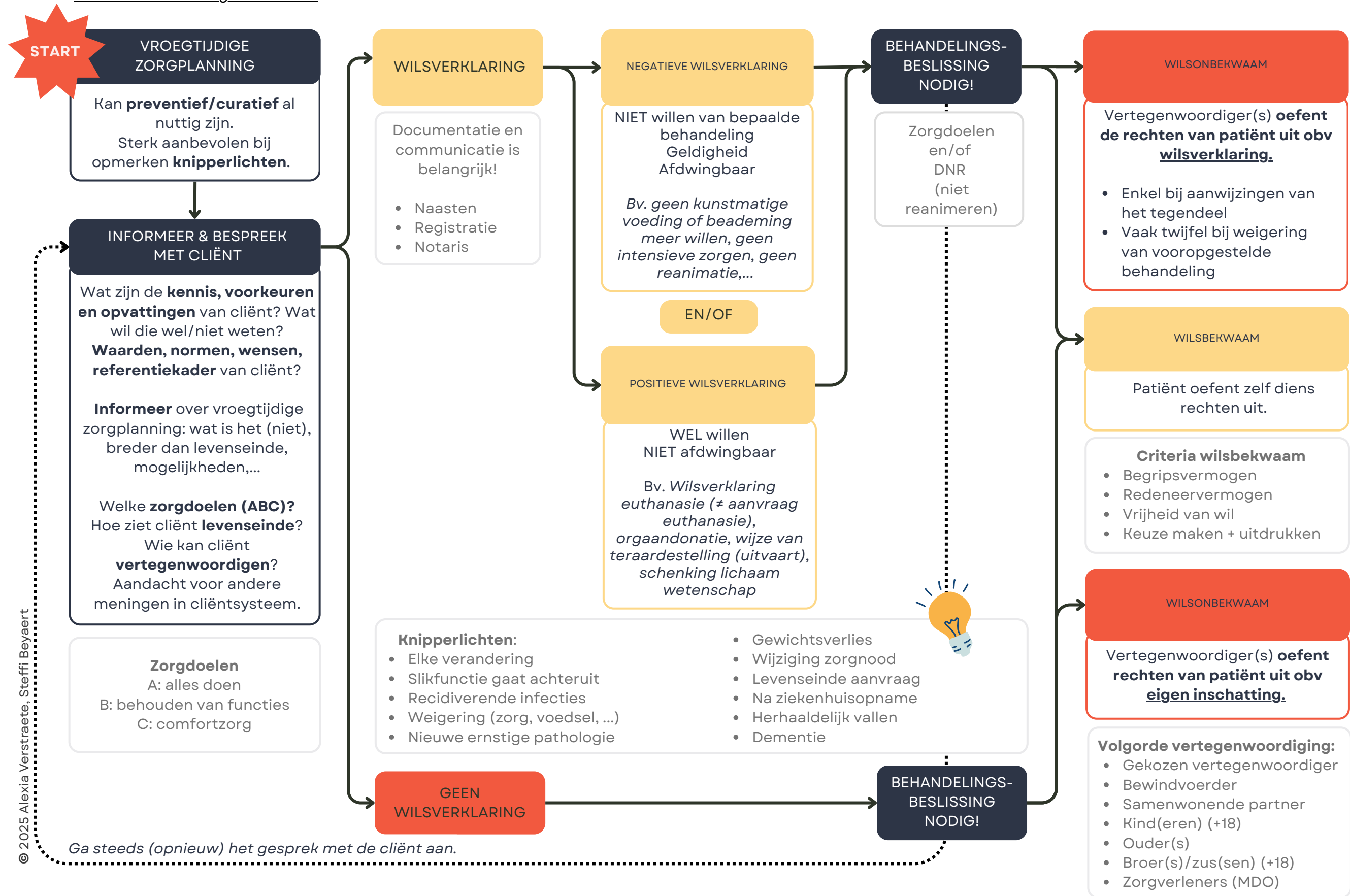
Wat is medisch niet meer nuttig?

- = Do not reanimate
- = Do not resuscitate
- = Niet reanimeren
- Therapiebeperking
- Behandelende arts legt dit vast (in MDO)
 - In medisch opzicht zinloos/nutteloos
- Code + uitleg moet worden meegedeeld worden aan patiënt (of vert.)
- Geen juridische basis, wel ethische adviezen
- Is gebonden aan de zorgsetting op dat moment.

VROEGTIJDIGE ZORGPLANNING Flowchart

Bron: Palliatieve Zorg Vlaanderen

VROEGTIJDIGE ZORGPLANNING

Hulpbronnen en partners

VOOR DE PATIËNT EN MANTELZORGER(S)

LevensEindeInformatieForum (LEIF)

Informatie en documenten

LEIFlijn
078 15 11 55

Huis van de Mens

Gesprekken over waardig
levenseinde, leven en dood, morele
vragen, ...

Palliatieve zorg Vlaanderen

Informatie over palliatieve zorg

Netwerk Palliatieve zorg

Informatie en ondersteuning

Palliatieve zorg en mantelzorgers

Informatie en ondersteuning voor
mantelzorgers

Vroegtijdige zorgplanning bij dementie

Informatie en ondersteuning voor personen met
dementie

LEIFpunt Vlaamse Ardennen

Netwerk Levenseinde

Oudenaarde, Zottegem en Geraardsbergen

Informatie, luisterend oor en (praktische)
ondersteuning

Schakel zeker ook de
Dienst Maatschappelijk Werk van
de mutualiteit van de cliënt in!

MOGELIJKE PARTNERS

Eerstelijnspsychologen
Psychologen kortdurend traject

Voor mentale ondersteuning

CGG Zuid-Oost-Vlaanderen

Geestelijke gezondheid
voor mentale ondersteuning

Huisarts

Notaris

Zorginstelling: WZC, ziekenhuis,...

Thuiszorg, verpleging

CONSULTLIJNEN EN INFORMATIE PROFESSIONALS

LEIFpunt Vlaamse Ardennen
Netwerk Levenseinde

Voorafgaande zorgplanning
Meer info over wilsbeschikkingen

LevensEindeInformatieForum

Palliative Indicator Care Tool (PICT)
Tool om in te schatten of palliatieve zorg
opgestart moet worden.

Netwerk Palliatieve zorg

Palliatieve Zorg Vlaanderen

CONTACT

Vragen over dit thema?

Neem contact op met één van de organisaties op de vorige slide.

VRAGEN OF EEN FOUT GESPOT?

Merk je een fout in één van de instrumenten? Een link werkt niet meer?
Contactgegevens zijn niet meer correct? Je hebt een vraag over de tools?

Laat het weten aan de collega's van de eerstelijnszone Vlaamse Ardennen
via info@elz-vlar.be.

Zij passen het aan en verspreiden de juiste versie.

